COMPONENTA DE PROGRAMARE BUGETARĂ A SISTEMULUI DE PLANIFICARE STRATEGICĂ AL AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

Iulia VACARENCO

În ultimii ani, Guvernul a realizat o serie de reforme structurale şi instituționale, şi-a revizuit strategiile şi politicile în vederea obținerii unor rezultate mai bune de guvernare. Printre cele mai importante menționăm reformarea Administrației Publice Centrale; implementarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu; îmbunătățirea procesului de elaborare şi coordonare a politicilor publice şi strategiilor sectoriale; elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare; implementarea planurilor de dezvoltare strategică a autorităților administrației publice centrale ş.a. Toate aceste inițiative au influențat procesele de planificare şi bugetare şi, de asemenea, pe cele de monitorizare şi evaluare, specifice autorităților administrației publice, iar scopul lor general este cel de asigurare a unei administrări eficiente, de aceea este nevoie ca acestea să fie armonizate şi corelate.

În cadrul reformelor derulate, o atenție deosebită a fost acordată procesului de reformare a administrației publice centrale, în general, precum şi aspectelor de reformă a acestui domeniu care pleacă de la premisa abordării manageriale a acțiunii publice. Astfel, în documentele de politici şi strategii, ce prevăd reformarea administrației publice centrale, se insistă asupra necesității şi importanței utilizării instrumentelor de management în activitatea autorităților administrației publice centrale.

Planificarea strategică, ca instrument principal de management utilizat în cadrul autorităților administrației publice, apare ca răspuns la cerința generală cu privire la măsurarea eficienței administrației publice prin orientarea spre obținerea de rezultate şi prin folosirea eficientă a resurselor financiare publice. Pentru autoritățile administrației publice centrale din Republica Moldova, planificarea strategică a fost introdusă prin Hotărârea Guvernului nr.176 din 22.03.2011. În hotărârea respectivă, se menționează că scopul programelor de dezvoltare strategică ale autorităților administrației publice centrale este de a asigura o administrare responsabilă şi eficientă în cadrul ministerelor şi altor autorități administrative centrale prin integrarea maximă a planificării politicii şi alocarea resurselor [1].

Obiectivele, rezultatele şi indicatorii de performanță ale planurilor de dezvoltare strategică sunt definite în contextul dezvoltării pe termen mediu, iar planificarea resurselor ar trebui să urmărească aceeaşi logică.

Procesul de management urmează a fi introdus în toate etapele sale, componenta bugetară a planificării strategice, atât la nivel de stat, cât si la nivel de autorități administrative, este deosebit de importantă, aceasta determinând în etapă finală, realizarea componentei de planificare managerială.

Astfel, planificarea strategică poate fi considerată ca fiind un prim pas în asigurarea unei discipline financiare riguroase la nivelul autorităţilor publice, iar introducerea acestui instrument de management trebuie să fie însoţită de modificarea procedurilor de concepere a bugetului. Bugetarea pe bază de programe este un model de bugetare pe bază de performanţă specific procesului de planificare strategică şi prin care se poate asigura corelarea planurilor de dezvoltare strategică cu procesul bugetar.

Prin bugetul pe programe sunt evidenţiate rezultatele planificate ce trebuie atinse în urma activităţilor realizate de autorităţile publice finanţate de la buget. Având o imagine clară asupra rezultatelor dorite ale activităţii acestora, pot fi identificate soluţii şi metode eficiente pentru realizarea lor. Astfel, se asigură o legătură directă a resurselor financiare şi cheltuielilor cu activităţile ce rezultă din programele strategice de dezvoltare ale autorităţilor respective.

Este necesar ca introducerea procesului de planificare strategică pentru autorităţile administraţiei publice centrale să constituie o bază în continuarea şi realizarea pe deplin a iniţiativelor deja demarate de către Ministerul Finanţelor, în ceea ce priveşte bugetarea pe programe.

Chiar dacă componenta de programare bugetară, în cadrul procesului de planificare strategică, ca etapă urmează după cea de planificarea managerială, este de o importanţă majoră, având în vedere faptul că atât planurile de dezvoltare strategică, cât şi planificarea politicilor publice va fi eficientă şi de succes numai dacă este corelată în mod clar şi armonios cu planificarea bugetară.

Dezvoltarea sistemelor de planificare strategică, axate pe bugetarea pe programe, reprezintă unul din elementele cheie atât ale reformelor administraţiei publice cât şi ale reformelor bugetare. Scopul general al sistemelor date este asigurarea procesului de corelare a planurilor strategice de dezvoltare cu procesul bugetar, care determină în consecinţă procesul de redesenare a structurii bugetului în conformitate cu structura politicilor publice existente, precum şi procesul de implementarea a politicilor respective.

Referinţe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a programelor de dezvoltare strategică ale autorităţilor administraţiei publice centrale nr. 176 din 22.03.2011. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 46-52 din 01.04.2011.